

Ohjeita Erasmus+ -harjoittelijan työnantajalle

Erasmus+ -ohjelma on EU:n ohjelma koulutus-, nuoriso- ja liikunta-alan kansainvälisen yhteistyön tukemiseen ja sen nykyinen ohjelmakausi kestää 2021–2027. Erasmus-ohjelma on kuitenkin jo 35 vuoden ajan tukenut eurooppalaisten korkeakoulujen välistä yhteistyötä, mutta ohjelma tukee myös korkeakoulujen ja työelämän välistä yhteistyötä.

Mitä on Erasmus+ -harjoittelu?

Erasmus+ -ohjelmaan sisältyy harjoittelijavaihto, jonka kautta Suomeenkin saapuu muista maista korkeakouluopiskelijoita suorittamaan opintoihinsa kuuluvaa harjoittelua. Tutkinto-**opiskelijoiden lisäksi** myös korkeakouluista **vastavalmistuneet** voivat lähteä Erasmus+ -harjoitteluun, jos harjoittelupaikka on myönnetty ennen opiskelijan valmistumista ja harjoittelu tapahtuu vuoden sisällä valmistumisesta.

Erasmus+ -harjoittelijoita voivat ottaa vastaan sekä yksityiset yritykset että erilaiset yksityiset ja julkiset työelämän organisaatiot. Poikkeuksena tästä ovat EU:n toimielimet ja EU-ohjelmia hallinnoivat organisaatiot (esim. Erasmus+ kansalliset toimistot). Suomalaisiin yrityksiin ja työelämän organisaatioihin Erasmus+ -harjoittelijoita voi saapua suomalaisten korkeakoulujen kautta, mutta opiskelijat voivat myös itsenäisesti hakea harjoittelupaikkaa yrityksistä. Erasmus+ -harjoittelijoita voi saapua Suomeen kaikista ohjelmaan osallistuvista maista, joita ovat 27 EU-maan ohella Islanti, Liechtenstein, Norja, Pohjois-Makedonia, Serbia ja Turkki. Lisäksi harjoittelijoita voi saapua jonkin verran myös Euroopan ulkopuolisista maista.

Nykyisellä Erasmus+ -ohjelmakaudella harjoittelut voivat olla perinteisten kokonaan fyysisten lähiharjoittelujaksojen lisäksi monimuotoisia, eli niiden puitteissa harjoittelijat voivat myös tehdä etätöitä kotimaastaan käsin.

Miksi ottaa ulkomainen harjoittelija?

Ulkomaisen harjoittelijan avulla yrityksen on mahdollista hankkia kansainvälistä osaamista ja erilainen näkökulma omaan toimialaan. Erasmus+ -harjoittelijan avulla yritys voi myös hyödyntää opiskelijoiden monipuolista kielitaitoa ja osaamista ottamalla harjoittelijan esimerkiksi maasta, johon yrityksellä on liiketoimintaa tai muutoin kiinnostusta.

Harjoittelun kesto ja rahoitus

Erasmus+ -harjoittelut voivat olla pitkä- tai lyhytkestoisia. Pitkäkestoisen harjoittelun kesto on 2–12 kuukautta. Lyhytkestoisen monimuotoharjoittelun fyysisen lähiharjoittelujakson kesto on 5–30 pv ja sen lisäksi siihen tulee sisältyä virtuaalinen osio, eli etätöyjakso. Myös pitkäkestoisen jakson voi toteuttaa monimuotoisena. Monimuotoisen harjoittelun virtuaaliselle osuudelle ei ole määritelty erikseen minimikesto, mutta monimuotoisen jakson laajuuden tulee olla yhteensä vähintään 3 opintopistettä (= noin 80 tuntia) sisältäen sekä fyysisen että virtuaalisen jakson. Harjoittelu voi ajoittua sekä akateemisen lukuvuoden ajalle että loma-ajoille.

Erasmus+ -harjoittelija saa yleensä lähettävältä korkeakoululta Erasmus+ -apurahan, jonka suuruus voi olla 260–690 euron välillä kuukautta kohti. Apurahan suuruus vaihtelee suuresti riippuen opiskelijan lähtömaasta ja kotikorkeakoulusta. Euroopan ulkopuolelta saapuville harjoittelijoille apuraha on 900 euroa/kk. Lyhytkestoisessa harjoittelussa apuraha on 70 tai 50

euroa päivää kohti. Opiskelija voi lähteä ja saapua harjoitteluun myös kokonaan ilman Erasmus+ -apurahaa. Lähtökohtaisesti apurahaa maksetaan vain sille ajalle, joka harjoittelijan tulee olla fyysisesti läsnä Suomessa.

Työnantaja voi lisäksi maksaa harjoittelijalle palkkaa ja yleensä tämä on tarpeen, sillä apuraha ei aina riitä kattamaan kaikkia harjoittelusta opiskelijalle aiheutuvia kustannuksia. Työnantaja ja opiskelija sopivat keskenään mahdollisen palkan suuruudesta ja/tai mahdollisista muista työnantajan tarjoamista eduista (kuten asunto, ruokailu, työvaatteet, työmatkat).

Osallisuus, moninaisuus ja saavutettavuus Erasmus+ -harjoittelussa

Yksi Erasmus+ -ohjelman keskeisiä pääperiaatteita on osallisuus, joten myös erityisiä tarpeita omaavien opiskelijoiden liikkuvuuteen kannustetaan ja harjoittelupaikoille voi siksi toisinaan tulla kyselyjä tällaisten opiskelijoiden tarvitsemista erityisjärjestelyistä. Toivomme, että harjoittelu olisi mahdollinen erilaisista taustoista tuleville, vaikka se ehkä aiheuttaisikin erityisjärjestelyjä.

Lähtömaassaan kansallisesti määriteltyihin erityisryhmiin kuuluvat opiskelijat voivat saada muita korkeampaa apurahaa. Tällaisia erityisryhmiä voivat olla maasta riippuen esimerkiksi perheelliset, vammaiset, kroonisesti sairaat, huonossa sosioekonomisessa asemassa olevat, maahanmuuttaja- ja pakolaistaustaiset tai oppimisvaikeuksista kärsivät opiskelijat. Harjoittelun mahdollistamiseen tarvittavista erityisjärjestelyistä, esimerkiksi apuvälineistä, liikkumisesta, erityisasumisesta, henkilökohtaisista avustajista yms. aiheutuviin ylimääräisiin kustannuksiin opiskelijat voivat hakea todellisiin kustannuksiin perustuvaa lisäavustusta lähettävän korkeakoulun kautta oman maansa Erasmus+ kansallisesta toimistosta.

Tarvittavat sopimukset

Ennen Erasmus+ -harjoittelun alkua opiskelija, lähettävä korkeakoulu ja vastaanottava yritys laativat yhdessä harjoittelusopimuksen ([Learning Agreement for Traineeships](#)). Sopimusta varten on olemassa valmis lomake, joka löytyy mm. Opetushallituksen Erasmus+ korkeakoulutukselle -nettisivuilta. Harjoittelusopimuksessa sovitaan harjoittelun kestosta, tavoitteista, sisällöstä, ohjauksesta arvioinnista sekä tarvittavista vakuutuksista. Harjoittelu on opiskelijalle osa opintoja ja se luetaan osaksi opiskelijan omassa maassaan suorittamaa korkeakoulututkintoa. On siis tärkeää, että harjoittelu sisällöltään soveltuu opiskelijan opintoihin. Jos harjoittelusopimuksessa sovittuihin asioihin tulee muutoksia harjoittelun aikana, päivitetään harjoittelusopimus. Lomakkeessa on valmiiksi erillinen sivu muutoksia varten. [Katso myös ohjeet Learning Agreementin käyttämisestä ja täyttämisestä.](#)

Erityisesti palkallisessa harjoittelussa, mutta se on suositeltavaa muulloinkin, Learning Agreementin lisäksi yritys solmii harjoittelijan kanssa erillisen Suomen lainsäädännön mukaisen **työ- tai harjoittelusopimuksen**, jossa sovitaan harjoittelun käytännön asioista, kuten työajoista, lomista ja palkasta. Harjoittelulle määritellään ohjaaja sekä lähettävästä korkeakoulusta että vastaanottavasta yrityksestä.

Harjoittelusopimusten laatimisen tarkoituksena on, että työnantaja ja opiskelija sopivat etukäteen sekä harjoittelun sisällöstä että sen reunaehdoista. Näin pyritään varmistamaan harjoittelun onnistuminen molempien osapuolien kannalta.

Harjoittelupaikan tarjoavan organisaation tai yrityksen ei tarvitse rekisteröityä tai ilmoittautua Euroopan komissiolle tai Erasmus+ kansallisille toimistoille.

Käytännön järjestelyt

On toivottavaa, että vastaanottava yritys avustaa harjoittelijaa käytännön asioissa, kuten asunnon etsimisessä sekä lupa-, vero- ja vakuutusasioiden hoitamisessa. Jos harjoittelija saapuu Suomeen suomalaisen korkeakoulun kautta, voi myös korkeakoulu olla apuna käytännön järjestelyissä.

EU- ja ETA-maiden ja Sveitsin kansalaiset eivät tarvitse Suomeen tullessaan oleskelulupaa tai viisumia, mutta oleskeluoikeus on kuitenkin rekisteröitävä Maahanmuuttovirastossa, mikäli harjoittelu kestää yli 3 kuukautta eikä henkilö poistu välillä Suomesta. Lisätietoja saa Maahanmuuttoviraston nettisivulta migri.fi/eu-kansalainen.

Muiden ns. kolmansien maiden kansalaisten on haettava **oleskelulupaa** Suomeen jo ennen maahan saapumista Suomen edustustosta, tai mahdollisesti tehtävä liikkuvuusilmoitus Maahanmuuttovirastolle. Harjoittelua ei voi suorittaa viisumivapaasti tai viisumilla. Hakuprosessiin kannattaa varata reilusti aikaa. Lisätietoja harjoittelijan oleskeluluvan hakuprosessista saa Maahanmuuttoviraston nettisivulta migri.fi/harjoittelu. Tietoa liikkumisilmoituksen tekemisestä Suomeen saa sivulta migri.fi/liikkumisilmoitus-suomeen. Työnantajan tulee varmistaa, että harjoittelijalla on voimassa oleva lupa harjoittelua varten, mikäli hän sellaisen tarvitsee.

Työnantaja huolehtii ulkomaisen harjoittelijan **vakuuttamisesta** työaikana sattuvien tapaturmien varalta. Vakuutuksen on syytä sisältää myös **vastuuvakuutus**. Harjoittelijan on itse otettava vapaa-ajan sairaus- ja tapaturmavakuutus. Lisäksi useimmat Erasmus+ -harjoittelijat saavat lähtömaastaan eurooppalaisen sairaanhoitokortin, jonka turvin he pääsevät Suomessa julkisen sairaanhoidon piiriin.

Mikäli harjoittelu on palkallinen, harjoittelijan tulee hankkia **verokortti** harjoittelua varten sekä tehdä veroilmoitus. Verokortin saamiseksi harjoittelijan tulee hankkia suomalainen henkilötunnus. Henkilötunnuksen voi saada verotoimistossa asioidessa tai Digi- ja väestövirastosta. Lisätietoja ulkomaalaisia koskevasta verotuksesta saa verohallinnon nettisivuilta www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/49079/verotietoa-ulkomailta-suomeen-tuleville/.

Todistus harjoittelusta

Harjoittelun päätteeksi harjoittelupaikka antaa opiskelijalle todistuksen harjoittelusta (**Traineeship Certificate**). Todistuksesta tulee ilmetä harjoittelun toteutunut kesto alku- ja päättymispäivän tarkkuudella ja sisältö sekä mahdollinen virtuaalisen osuuden kesto. Todistusta varten voidaan käyttää mallia, joka on Learning Agreement for Traineeships -dokumentissa.

Mistä yritys voi saada Erasmus+ -harjoittelijan?

Vaikka Erasmus+ -harjoittelijoita liikkuu Euroopassa vuosittain tuhansia, ei harjoittelijoiden välitystä hoida mikään keskitetty taho. Erasmus+ -harjoittelijan hankkimisesta kiinnostuneen työnantajan kannattaa ottaa yhteyttä joko suomalaisiin tai ulkomaisiin oman alan koulutusta tarjoaviin korkeakouluihin. Yritys voi sopia harjoittelijavaihdosta tutun ulkomaisen korkeakoulun kanssa tai pyytää suomalaista korkeakoulua välittämään harjoittelijapaikkatarjouksen omille eurooppalaisille yhteistyökorkeakouluilleen.

Ilmoituksen harjoittelupaikasta työnantaja voi julkaista erasmusintern.org -portaalissa ja siellä voi myös selata harjoittelupaikkaa etsivien korkeakouluopiskelijoiden hakemuksia. Myös koulujen apulaisopettaja- ja opetusharjoittelupaikat voi ilmoittaa Erasmus Intern -portaalissa.

Kieltenopettajien apulaisopettaja- ja opetusharjoittelupaikkoja voi ilmoittaa ja selata osoitteessa www.erasmusinschool.com.

Opetushallituksen rooli Erasmus+ -harjoittelussa

Opetushallitus toimii Erasmus+ -ohjelmassa Suomen kansallisena toimistona eli hallinnoi EU:n määrärahojen jakamista suomalaisille korkeakouluille sekä neuvoo ja tiedottaa Erasmus+ -ohjelmasta Suomessa. Erasmus+ -ohjelman osalta Opetushallitus ei kuitenkaan hoida yksittäisten opiskelijoiden harjoittelujaksoihin liittyviä järjestelyjä, vaan niistä vastaavat lähettävä ja vastaanottava korkeakoulu, harjoittelupaikan tarjoava yritys sekä opiskelija itse. Opetushallituksella ei ole myöskään mahdollisuuksia välittää Erasmus+ -harjoittelijoita yrityksille.

Lisätietoa Erasmus+ -harjoittelusta

Opetushallituksen nettisivuilla:

- www.oph.fi/fi/ohjelmat/korkeakoulutuksen-eurooppalainen-liikkuvuus-2021-2027-yleistietoa
- www.oph.fi/fi/ohjelmat/korkeakoulutuksen-globaali-liikkuvuus-2021-2027-yleistietoa

Euroopan komission nettisivuilla:

- erasmus-plus.ec.europa.eu/opportunities/opportunities-for-individuals/students/traineeship-student

Lisätietoa Erasmus+ -harjoittelusta saa myös sähköpostitse Opetushallituksen Erasmus+ korkeakoulutukselle -tiimistä osoitteesta erasmus.korkeakoulutus@oph.fi.

Päivitetty 25.5.2022